

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שיטות מחקר -א' - 3321

תאריך עדכון אחרון 18-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ענת זעירא

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: anat.zeira@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שני, 12:15-13:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

השיעור עוסק במושגי יסוד בשיטות מחקר במדעי החברה, ובעיקר באותם מושגים הרלוונטיים לעבודה הסוציאלית.

מטרות הקורס:

לקורס שתי מטרות: האחת, להקנות כלים בסיסיים לבניית מחקר. השנייה להקנות כלים לצריכה ביקורתית של מחקרים המתפרסמים בספרות המקצועית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות ולסווג שאלות מחקר
להכיר עקרונות במדידת משתנים
לעצב כלים פשוטים לאיסוף נתונים
לדון ביתרונות ובחסרונות של השיטות השונות לאיסוף נתונים
לקרוא באופן ביקורתי את פרק שיטת המחקר במאמר מדעי

דרישות נוכחות (%) :

נדרשת נוכחות מלאה בשיעורים

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1 -

הצגת הקורס, הקדמה לשיטות מחקר
שימושי מחקר בפרקטיקה של העבודה הסוציאלית
שלבי המחקר המרכזיים - המבנה של מאמר מדעי מחקרי
גישות ומסורות במחקר
אתיקה במחקר

שיעור 2 -

ניסוח שאלות והשערות מחקר
סוגי שאלות והשערות: תיאור, קשר, וסיבה
סיווג משתנים בשאלות מחקר לפי תפקידם

שיעור 3 -

מדידה - 1

מהי האופרציונליזציה?

שלבי האופרציונליזציה: הגדרה מושגית והגדרה תפעולית
סוגיות בהגדרה אופרציונלית: מיצוי ובלבדיות

שיעור 4 -

מדידה - 2

סולמות מדידה - שמי, סדר, רווח, מנה.
המשמעות והחשיבות של סולמות מדידה

שיעור 5 -

דרכים לאיסוף מידע - 1

ראיונות (פתוחים וסגורים)

ניתוח תוכן

שאלון

תצפית סוגי כלים ושיקולים בבחירתם

שיעור 6 -

דרכים לאיסוף מידע - 2

השאלון - אופן בנייתו, ומרכיביו

שיעור 7 -

בוחן

איכות המידע שנאסף - מהימנות ותקפות

שיעור 8 -

מהימנות המדידה

מהימנות לאורך זמן

מהימנות בין פריטים

מהימנות בין שופטים

שיעור 9 -

תקפות המדידה - 1

תוקף התוכן

תוקף אמפירי

שיעור 10 -

תקפות המדידה - 2

תוקף ניבוי

תוקף בו-זמני

תוקף הקבוצה הידועה

שיעור 11 -

בוחן

מערכי מחקר - סקירה

שיעור 12 -
מערכי מחקר על הנבדק היחיד - 1
מערכי AB
מערכי נסיגה

שיעור 13 -
מערכי מחקר על הנבדק היחיד - 2
מערכים מורכבים

שיעור 14 -
חזרה וסכום

חומר חובה לקריאה:
הפריטים ברשימת הקריאה מהווים קריאת רשות.

לתלמידים המתקשים לעקוב אחרי חומר הקורס, וגם לתלמידים המעוניינים להרחיב את היריעה מעבר לשיעור, מומלץ להיעזר ברשימת הקריאה.

התלמידים מוזמנים לפנות אל המרצה לשם הפנייה מפורטת לפרקים הרלוונטיים לנושאים השונים.

חומר לקריאה נוספת:
בייט-מרום, ר' (1986). שיטות מחקר במדעי החברה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (יחידות 3,2,1).
סלונים-נבו, ו' (2005). הערכת טיפול: מערכים חד-מקריים ושיטות נוספות. באר-שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
צבר-בן-יהושע, נ' (2001). מסורות וזרמים במחקר איכותני. תל אביב: דביר.

Bloom, M. & Fischer, J. (1995). *Evaluating practice: Guidelines for the accountable professional*. Boston, MA: Ally & Bacon.
Blythe, B. & Tripodi, T. (1989). *Measurement in direct practice*. Newbury Park, CA: Sage.
Corcoran, K. & Fischer, J. (2007). *Measures for clinical practice: A sourcebook (4th edition)*. NY: Oxford University Press.
Grinnell, R. & Unrau, Y. A. (2005). *Social work research and evaluation (7th edition)*. NY: Oxford University Press.
Rubin, A. & Babbie, E. (2008). *Research methods for social work (6th edition)*. Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning.
Thyer, B. (2010). *The handbook of social work research methods*. Los Angeles: Sage

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 86 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 14 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

1. המידע באתר זה, על כל מרכיביו ניתן לשינוי על ידי המרצה. הפרטים המעודכנים יופיעו באתר הקורס.

2. חישוב ציון הקורס: במהלך הקורס יתקיימו שני בחנים. קבלת ציון "עובר" בשני הבחנים (פרטים מלאים יפורסמו באתר הקורס) תקנה 14 נקודות לציון הקורס. מי שייכשלו בבוחן אחד או בשניהם הציון המקסימלי יהיה 93 ו - 86 בהתאמה. לבוחן אין מועד נוסף. סטודנט שיגיע לבוחן באיחור כלשהו לא יוכל להיבחן.